

DANI DUHOVNE GLAZBE HRVATSKE MLADEŽI »CRO PATRIA«

Od 1995. godine održavaju se u Splitu *Dani duhovne glazbe hrvatske mladeži "Cro Patria"*. Svečani završni koncert održava se redovito u splitskom Hrvatskom narodnom kazalištu. U prosincu 1998. godine održana je četvrta manifestacija pod spomenutim nazivom (vidi prilog Miljenka Grgića), a u pripremi je već i peta koja će se održati krajem ove godine. Pokrovitelj priredaba je Odbor za naobrazbu, znanost i kulturu Zastupničkog doma Hrvatskog državnog sabora, a organizator "*Hrvatska glazbena mladež*" iz Splita. Ovaj projekt podupiru mnoge crkvene i državne institucije, kao i brojni sponzori. "Cro Patria" donosi nove i stare skladbe "u kojima se duhovnost otvara poput ružina cvijeta i upućuje u sva srca koji jezikom glazbe, jezikom Bogu najugodnijem, uspostavljaju vezu sa skladbom, molitvom, transcendencijom" (Jakša Fiamengo, pjesnik).

Članovi programskog povjerenstva i stručnih prosudbenih vijeća projekta "Cro Patria" su ugledni hrvatski skladatelji, dirigenti, muzikolozi, pedagozi i pjesnici. Prigodom ovih priredaba nagrade dodjeljuje stručno prosudbeno vijeće Hrvatskog društva skladateja, Društva hrvatskih književnika, Umjetničke akademije u Splitu, kao i publika.

Evo pregleda plaketa manifestacije "Cro Patria" koje su likovno oblikovali akademski kipari Kažimir Hraste (četiri plakete) i Pero Jakšić (jedna plaketa):

1. Plaketa *Canticum novum* za najuspjelije nove skladbe kojom glazbena mladež Splita želi "poticati skladatelje na stvaranje djela s duhovnom tematikom, oblikovane stilom i izričajnim sredstvima koje su u dosluhu s našim vremenom i načinom izražavanja mladih". Izraz *Canticum novum* potječe iz Biblije (Ps 149,1; Iz 42,10): Cantate Domino canticum novum (pjevajte Gospodu pjesmu novu).
2. Plaketa *Sanctus Anastasius* za najuspješniju skladbu na vjerske stihove. Tom nagradom nastoji se "stimulirati skladan odnos između vjerskih stihova i glazbe". Nosi naziv prema sv. Anastaziju, solinskom mučeniku (308. god.) i drugom zaštitniku Splita čije se relikvije nalaze u tamošnjoj prvostolnici.
3. Plaketa *Katedrala* za najuspjeliju izvedbu nove skladbe kojom se "želi potaći mlade na promicanje suvremene duhovne glazbe općenito, a posebno na zauzimanju za suvremene skladbe s duhovnim obilježjima".
4. Plaketa *Fra Bernardin Splićanin* za najuspjelije nove stihove. Ta nagrada potiče na "stvaranje novih stihova u duhu kršćansko-katoličke pravovjernosti". Nosi naslov po imenu franjeva-konventualca, redatoru čuvenog *Lekcionara* iz 1495. godine.
5. Plaketa *Zvuci baštine* za izvedbu skladbi iz hrvatske glazbene baštine. Njom se žele oživjeti "imena i djela zaboravljenih ili manje poznatih 'malih majstora' koji su djelovali na hrvatskim kulturnim prostorima".

Tijekom četiri godine na manifestaciji "Cro Patria" sudjelovali su brojni sudionici - pjesnici, skladatelji i izvođači. Neke od skladbi mogle bi se uvrstiti i u liturgijski repertoar, jer su tekstom i glazbom pogodne za bogoslužje. Ipak, većina kompozicija pripada duhovnoj glazbi kršćanskoga nadahnuća u općenitom smislu: svojim tekstom, strukturom i glazbenim izrazom ne odgovaraju zahtjevima liturgijskog slavlja, pa su kao takve prikladne za izvođenje samo kod raznih duhovnih susreta mladih ili za koncerte duhovne glazbe.

Najvažnije od svega je što su glavni sudionici ove manifestacije mladi koji pokazuju sve veće zanimanje za duhovnu glazbu. Ovakve priredbe razvijaju osjećaj za ljepotu, duhovnost i pobožnost, te potiču na zdravi natjecateljski duh naših mladih. Stoga možemo iskreno poželjeti da "Cro Patria" i dalje napreduje u svojoj kreativnosti i još većem okupljanju mladih glazbenika i izvođača. "Na putu oslobođenja od svih ispraznih iluzija tehno-kratske potrošačke civilizacije želimo vidjeti našu hrvatsku mladež osvjetljenju vedrinom vlastitih zanosnih ideala i da u stvaralačkoj snazi ostvarenja jednoga novog na kršćanskim načelima sadržajnijeg svijeta budu naš *Gaudium et spes!*" (Nedjeljko Mihanović, predsjednik Odbora za naobrazbu, znanost i kulturu Zastupničkog doma Hrvatskog državnog sabora).

Marijan Steiner

CRO PATRIA '98. POVODOM 1700 GODINA GRADA SPLITA

U poprilično sumornom glazbenom životu grada Splita, početak prosinca već po četvrti put donosi dašak radosti i osvježenja. To je, naime, vrijeme kada se redovito održavaju *Dani duhovne glazbe hrvatske mladeži "Cro Patria"*. Idejni pokretač i stalni organizator toga hvale vrijednoga projekta je Hrvatska glazbena mladež Split. Čini se da je Cro Patria ne samo najosjetljiviji, nego i najvrijedniji prinos što ga je splitska Hrvatska glazbena mladež iznjedrila u tijeku tri i pol desetljeća svojega postojanja i kontinuiranog djelovanja u Splitu. To je projekt koji zrači izvornošću ideja koliko i dosljednošću u realizaciji. Glede organiziranosti mogao bi služiti za primjer mnogim festivalima s daleko bogatijom prošlošću i tradicijom.

Kod stvaranja i oblikovanja fizionomije ovoga glazbenog projekta, Hrvatska glazbena mladež Split se rukovodila mišlju da postane stjecištem mladeži iz domovinske i iseljene Hrvatske. Kod toga je duhovnu glazbu uzela za medij njihova povezivanja i zbližavanja. U prvoj godini postojanja mahom su izvedene netom stvorene skladbe na duhovne stihove, bilo biblijske ili srednjovjekovne provenijencije, bilo kompletne pjesme ili ulomke suvremenih hrvatskih pjesnika. Kao dopuna takvom programu, već slijedeće godine pojavila su se tri naslova izvučena iz bogatih glazbenih fundusa Splita. Tako artikulirane programsko-uređivačke odrednice ostale su neizmjenjene i u kasnijim godinama trajanja projekta Cro Patria. Tako je u četiri godine trajanja stvoreno, izvedeno i tiskom objavljeno oko 50 naslova novih skladbi, a zajedno s njima je objelodanjeno 8 skladbi iz glazbene baštine. Ove posljednje skladbe, u pravilu su dužeg trajanja od suvremenih ostvarenja, što je razlog da su u broju izvođenja ograničene na 2 do 3 naslova svake godine. Kod toga se uvrijedilo pravilo da ni jedno od oživljenih djela ne smije biti mlade od pola stoljeća, a ako je po vremenu nastanka daleko starije ne smije biti tiskano ili izvedeno u naznačenom vremenskom roku. Tako je Cro Patria postala jedinstvena težnjom za povezivanjem ostataka baštine s djelima suvremenih hrvatskih pjesnika i skladatelja. Tako što ne nudi niti jedna manifestacija ili festival na domovinskom tlu!

Podjednako je važno to što suvremenim skladateljima nitko ne postavlja prepreke oko izbora tekstova. Pače, organizator nudi po nekoliko prikladnih tekstova zainteresiranim autorima, ali konačan izbor prepušta volji i invenciji samih skladatelja. U pogledu izbora jezika ili starosti tekstova ne postoje nikakva